

Игор Рудски

Типови лишћарских шума југоисточног дела Шумадије

За штампу спремио :

др Павле И. Черњавски

Нauчна Књизница

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 1949

Типови лишћарских шума Југоисточног дела Шумадије

Покојни Игор Рудски, један од највреднијих сарадника Природњачког музеја српске земље у Београду, оставио је Ботаничком одељењу не само богату хербарску збирку из Србије, Метохије и Македоније, него и обилан обрађен и полуобрађен рукописни материјал, који раније није могао бити уопште објављен због познатог односа према науци у ранијој Југославији.

Данас, постављање привреде на научну основу захтева да шуме, пашњаке и ливаде познајемо не као место, одакле се може добити грађа и дрво, или куда се може истерати стока на пашу, или где се може спремити сено, него као сталан, високо продуктиван извор изврсне, одређене масе грађевинског и огревног дрвета, као сигуран извор високо квалитетног сена или као базе за испашу. Једино реално познавање ствари пружиће нам могућност да добијемо сигурне податке, који се од нас с правом очекују.

За све ово опет није довољно да посматрамо шуму, пашњак и ливаду само у смислу њиховог изгледа, простирања и састава. Нама је важно да знамо како, где и под каквим приликама се шума, пашњак и ливада стварају, колико времена ови процеси трају, у каквом се правцу мењају и како човек може да свесно утиче на развиће шуме, пашњака и ливаде. Испитивањем ове врсте бави се фитоценологија или наука о „биљним животним целинама“. Она претходно описује статистику сваке шуме, пашњака и ливаде тј. описује њихов састав, величину, изглед, простирање. Затим она приступа испитивању динамике тј. проучавању унутрашњих односа између биљних врста, затим односа између биљака с једне стране и тла и климе с друге стране; даље испитује просторне и временске промене у шуми, на пашњаку и на ливади, а на крају проучава однос између различитих типова шума, пашњака и ливада и утврђује степен и суштину међусобних веза између самих шума и пашњака или шума и ливада.

Без темељног познавања ових момената, — а на то је било указивано у нашој литератури још 1929 године (Хорват) —, није уопште могуће правилно планирање и рационално газдовање, које императивно захтева социјалистичка привреда.

Овај рад од И. Рудског пружа прве резултате подробних студија једног дела шумског појаса Шумадије. И. Рудски вршио је овде своја испитивања у току 1938—1940 године, по својој иницијативи и са својим материјално врло скромним средствима, а са једином намером да се попуни упадљива празнина у позна-